

Curtea de Conturi: Combaterea efectelor schimbarilor climatice în agricultura românească, afectata de deficiente

Curtea de Conturi a României a adresat Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale (MADR) o serie de recomandari privind instituirea masurilor necesare pentru prevenirea si combaterea efectelor schimbarilor climatice în agricultura, având în vedere ca performanta activitatii în acest domeniu a fost afectata de unele deficiente, vulnerabilitati si puncte slabe.

Conform unui comunicat remis, joi, AGERPRES, recomandarile au fost formulate în contextul auditului performantei cu tema Prevenirea si combaterea efectelor schimbarilor climatice în agricultura românească, misiune efectuata în perioada februarie 2022-martie 2023, pentru intervalul 2000-2021.

"Auditul a retinut ca la nivelul sectorului agricultura si dezvoltare rurala nu a fost implementata o strategie nationala unitara. MADR este responsabil cu politicile din domeniul agriculturii, având un rol cheie în politicile si masurile specifice sectorului, precum si în cele asociate schimbarilor climatice, iar absenta unei strategii unitare afecteaza coerenta politicilor si a masurilor în domeniu. Prioritatile urmarite în sectorul agricultura si dezvoltare rurala, inclusiv în ceea ce priveste atenuarea si adaptarea la efectele schimbarilor climatice, au fost cuprinse, într-o oarecare masura, în programe implementate de entitatile subordonate", se mentioneaza în comunicat.

Potrivit sursei citate, în ultimii 20 de ani, Strategia nationala pentru combaterea desertificarii, degradarii terenurilor a fost implementata într-o masura redusa, cauzata în principal de neaprobarea Programului de punere în aplicare a Strategiei, a lipsei instrumentelor de implementare, a slabei capacitati de cooperare intersectoriala, cât si a neconcordanțelor dintre programele propuse cu planurile comunitatilor locale.

"Este de remarcat faptul ca, de la ratificarea Conventiei Natiunilor Unite pentru Combaterea Desertificarii (1998) si pâna în anul 2021, când a intrat în vigoare Legea nr. 246/2020 (legea solului), la nivel national nu a existat un cadru legal integrat privind utilizarea, conservarea si protectia solului si, implicit, al terenurilor agricole", subliniaza raportul de audit.

În domeniul îmbunatatirilor funciare, auditorii Curtii de Consturi au semnalat ca MADR nu a elaborat si implementat o strategie nationala care sa cuprinda întregul sistem de amenajari de irigatii, desecare-drenaj si combaterea eroziunii solului, în scopul prevenirii si înlaturarii actiunii factorilor de risc: seceta, eroziunea solului, exces de apa, inundatii.

"Cu toate ca efortul financiar al statului pentru asigurarea apei pentru irigatii a crescut semnificativ începând cu anul 2017, în urma acordarii unor facilitati financiare beneficiarilor, MADR nu a evaluat impactul masurilor de sprijin si, în consecinta, nu se cunoaste daca acest efort se reflecta în cresterea productiei agricole. Suprafata irigata ramâne redusa, reprezentând în anul 2021 doar 12,44% din totalul suprafetei amenajate pentru irigatii si 35,23% din totalul suprafetei functionale", se mai arata în comunicat.

Conform auditului, nici în sectorul de cercetare agricola MADR nu a implementat o viziune strategica prin care sa stabileasca responsabilitatile, prioritatile si temele de cercetare pentru atenuarea efectelor schimbarilor climatice si adaptarea agriculturii la acestea.

"La nivelul ministerului, aspectele privind schimbarile climatice nu sunt gestionate în mod integrat si coordonat de catre o structura de specialitate. Nu exista un inventar centralizat al terenurilor degradate si nici un program pentru împadurirea acestora, cu toate ca era o obligatie impusa de lege. Având în vedere gradul redus de împadurire din perioada 2010-2022 (numai 1021 ha. de terenuri degradate împadurite si preluate în fondul forestier national, pâna

în anul 2015, după care nu au mai fost efectuate lucrări), auditorii au exprimat rezerve rezonabile cu privire la realizarea, până în anul 2035, a tintei prevăzute în Codul silvic, de "împădurire a unor terenuri cu altă destinație decât cea silvică, în suprafața de 2 milioane ha", precizează sursa citată.

Pentru eliminarea deficiențelor, diminuarea riscurilor și a punctelor slabe constatate, echipa de audit a formulat o serie de recomandări, printre care: consolidarea capacității instituționale a MADR pentru gestionarea integrată și coordonată a activităților specifice privind prevenirea și combaterea efectelor schimbărilor climatice în agricultură, elaborarea procedurilor operationale și a regulamentelor, procedurilor și instrucțiunilor proprii pentru tipurile de risc pentru care MADR are calitatea de autoritate cu rol principal și secundar; efectuarea demersurilor necesare pentru elaborarea unei strategii unitare de reducere a efectelor secetei, prevenirea și combaterea degradării și desertificării terenurilor agricole, clarificarea și armonizarea legislației și regulamentelor în domeniu; integrarea programelor de reabilitare și modernizare a infrastructurii de irigații, a sistemelor de desecare/drenaj și de combatere a eroziunii solului, într-o strategie națională care să reflecte viziunea Guvernului în ceea ce privește eficientizarea, modernizarea și/sau extinderea infrastructurii de îmbunătățiri funciare, în scopul adaptării agriculturii la schimbările climatice și reducerii efectelor acestora asupra producției agricole.

De asemenea, a mai recomandat: inventarierea terenurilor agricole degradate și elaborarea unor programe/planuri de acțiune corespunzătoare pentru restaurarea, prevenirea, reducerea riscurilor și combaterea degradării terenurilor destinate agriculturii; actualizarea proiectului de Strategie pentru cercetare-dezvoltare-inovare în domeniul agroalimentar pe termen mediu și lung; orientarea cercetării spre adaptarea agriculturii la efectele negative ale schimbărilor climatice în domeniile prioritare pentru sectorul agricol; simplificarea regulilor și procedurilor/cerintelor de accesare a măsurilor implementate prin PAC 2021-2027 evaluate ca având impact în prevenirea și diminuarea efectelor schimbărilor climatice.

În ceea ce privește impactul auditului în activitatea MADR, ministerul a demarat mai multe acțiuni, precum planificarea actualizării cadrului legislativ național în concordanță cu cel european în ceea ce privește sănătatea solului, realizarea unei analize privind adaptarea la schimbările climatice a întregului sector al îmbunătățirilor funciare, extinderea infrastructurii principale de irigații supusă reabilitării (de la 89 amenajări la 156), redactarea "Ghidului privind elaborarea și implementarea planului sectorial pentru cercetare-dezvoltare în domeniul agricol și de dezvoltare rurală al MADR".

Potrivit Curtii de Conturi, selectarea temei de audit a fost motivată de interesul general privind impactul schimbărilor climatice asupra agriculturii, sector vulnerabil la efectele negative ale acestora. Cu prilejul misiunii de audit efectuate la MADR au fost derulate acțiuni de documentare la Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, la Administrația Sistemului Național Antigrindină și Creștere a Precipitațiilor, precum și la Ministerul Mediului, Apelor și Padurilor.